

Finansdepartementet

Fi2018/03212/K

Yttrande över betänkandet Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämningen för kommuner och landsting (SOU 2018:74), Dnr 00136/2019

Bakgrund

Finansdepartementet har gett Helsingborgs stad möjlighet att lämna synpunkter över betänkandet "Lite mer lika. Översyn av kostnadsutjämningen för kommuner och landsting" (SOU 2018:74).

Synpunkter från Helsingborgs stad

Ett förslag till förändrat kostnadsutjämningsystem kan aldrig uppfattas som fullt rättvist av alla, men får inte uppfattas som orättvist. Komplexiteten i kostnadsutjämningsystemet gör det svårt att bedöma hur pass adekvata föreslagna förändringar är. Vi konstaterar att de kommuner, framför allt större, som blir mest påverkade tappar intäkter på i storleksordningen 500-1000 kronor per invånare. Uttryckt i kommunal utdebitering motsvarar förändringen i storleksordning 25-50 öre. Sett i ljuset av skillnaden i kommunal utdebitering mellan kommuner i Sverige framstår effekten av det nya utjämningsystemet som hanterbart.

Helsingborg delar i allt väsentligt de synpunkter och invändningar som SKL pekar på. Däremot saknar Helsingborg en fördelningsparameter för de kostnader som uppstår för att hantera den faktiska och upplevda otryggheten som framförallt större kommuner behöver hantera.

Helsingborg kan konstatera att våra utgifter för trygghetsskapande åtgärder har ökat och kommer att öka högst påtagligt framöver. Detta gäller såväl direkta som indirekta kostnader. Helsingborg vill på detta sätt uppmärksamma att det saknas en kostnadsfördelningsparameter som tar hänsyn till detta förhållande. Det är långt ifrån bara "blåljusen" som arbetar med dessa frågor utan i mycket hög grad en stor del av kommunsverige. Hot och våld är tyvärr alltför vanligt förekommande i storstäderna och dess förorter och delar av stadsdelar har blivit områden ockuperade av kriminella organisationer.

I Svenska Dagbladet den 8 april i år tas detta förhållandet upp med exempel från Stockholm och Uppsala. De 1,7 miljarder som kommunsverige upphandlade säkerhetsvakter för 2017 enligt artikeln är tyvärr bara en begränsad del av de totala kostnader som finns i kommuner och regioner för trygghetsskapande åtgärder. När vi bygger stad och investerar finns trygghets- och säkerhetsfrågorna i förarsätet på ett helt annat sätt än tidigare och kostnaderna drar iväg. Om en kostnadsfördelning hade funnits för att finansiera förebyggande insatser och skapa tryggare kommuner hade förslaget till kostnadsutjämning sett annorlunda ut.

Det dansk-svenska skatteavtalet från 2003

Helsingborg vill ta tillfället i akt att uppmärksamma och påminna regeringen om de ofördelaktiga ekonomiska effekter som det nu gällande pendlingsavtalet mellan Sverige och Danmark medför för hela kommunsverige, med Helsingborg som exempel.

Det dansk-svenska skatteavtalet från 2003 ålägger den danska staten att delvis kompensera Sverige för skatteintäkterna som går förlorade vid arbetspendling. Helsingborgs stad går totalt miste om cirka 150 miljoner kronor i kommunala skatteintäkter till följd av arbetspendling. Den svenska staten kompenserar för cirka 57 miljoner kronor av dem, vilket placeras i det svenska skatteutjämningsystemet och därefter tilldelas Helsingborg cirka 56 miljoner kronor. Analyser från Öresundsinstitutet och Region Skåne konstaterar därför att Helsingborg skulle få cirka en miljon kronor mer om pengarna placerades direkt hos de svenska pendlingskommunerna. Det bör dock noteras att *den egentliga förlusten av skatteintäkter till Helsingborg är cirka 93 miljoner eftersom Sverige inte kompenseras fullt ut av den danska staten.* Beräkningarna är framtagna med de senast tillgängliga uppgifterna kring pendling, kompensation och skatteutjämning från 2014 och 2015.

Sammanfattningsvis biträder Helsingborg framtaget förslag till förändrat kostnadsutjämningsystem men ser samtidigt att regeringen beaktar framförda synpunkter enligt ovan.

Helsingborg den 15 maj 2019

Peter Danielsson
Ordförande